

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set

1

1-) Belâgat ilminde bir söz hangi durumda kinayeli ifade sayılır? (15 kelime)

Bir sözün doğrudan

2-) Metne göre bir sözün doğru kabul edilmesi hangi şarta bağlanmıştır? (6 kelime)

Kastedilen

3-) İşaret edilen mana yanlışsa, görünen lafız gerçek hayatta uygun olsa bile hüküm ne olur? (4 kelime)

Yine

4-) Bu örnekten, belâgatta “maksat” unsurunun önemine dair ne anlaşılır? (10 kelime)

Hükmü belirleyen

5-) Hangi eserlerde geçen hikâyelerin bu kinaye türünden olduğu belirtilmektedir? (11 kelime)

Bazı Sözlerde

6-) Aslî mana için kullanılan “temsilî araç” niteliği, okuyucuya nasıl bir bakış kazandırır? (8 kelime)

Okuyucuya dış

7-) Hikâyelerin ayrıntılarının farklı şekillerde kurulmuş olması neden hakikate zarar vermez? (11 kelime)

Çünkü esas

8-) Hâl dilinin söz dili şeklinde sunulması, özellikle hangi tür okuyucular için faydalıdır? (10 kelime)

Derin manaları

9-) Manevî bir şahsiyetin maddî bir kişi gibi gösterilmesi hangi öğretim yöntemine hizmet eder? (12 kelime)

Soyut bir manayı

10-) Bölümden çıkarılabilecek ana ders nedir? (14 kelime)

Dinî hakikatleri öğretirken

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 2

1-) Kinayeli anlatımda lafzın asıl anlamı hangi görevle kullanılır? (9 kelime)

Başka bir

2-) Metne göre kinayeli sözde niçin zahirî anlam tek başına ölçü olamaz? (11 kelime)

Çünkü o

3-) Bir kişinin ilgili vasfı taşıması hâlinde, örnek cümledeki eşyalara ihtiyaç kalmamasının sebebi nedir? (12 kelime)

Çünkü o eşya

4-) Misalde amaçlanan nitelik mevcutsa, dış unsurun eksikliği neden problem olmaz? (8 kelime)

Çünkü asıl

5-) Bu hikâyelerin sonunda verilen hakikatler hakkında nasıl bir niteleme yapılmaktadır? (8 kelime)

Onların sağlam,

6-) Hikâyelerin sonlarında yer alan hakikatler niçin merkezî konumdadır? (7 kelime)

Çünkü

7-) Metne göre hikâye biçiminde anlatımın doğruluğa zarar vermemesinin iki temel sebebi nedir? (13 kelime)

Birincisi, asıl doğrunun

8-) Hâl dilinin söz diline aktarılması, cansız veya soyut görünen manalara nasıl etki eder? (8 kelime)

Onları konuşur

9-) Bu pasajdan, dinî hakikatlerin öğretiminde nasıl bir yöntem çıktığı söylenebilir? (10 kelime)

Hakikati bozmayacak

10-) Metnin bütününden hareketle temsili hikâyelerin dinî anlatımdaki yeri nasıl özetlenir? (11 kelime)

Onlar, sahih

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 3

1-) Metinde “kinaye”nin temel özelliği nasıl anlaşılmaktadır? (10 kelime)
Söz, görünen

2-) Kinayeli sözlerde neden zahirî anlam ikinci planda kalır? (10 kelime)
Çünkü karar

3-) Metindeki örnek, sözün görünüşü ile amacı arasındaki farkı nasıl göstermektedir? (12 kelime)
Dışta bir eşya

4-) Örnekteki anlatım, insana ne tür bir okuma dikkati kazandırır? (6 kelime)
Lafzın

5-) Metin, bazı hikâyelerin hakikatle ilişkisini nasıl kurmaktadır? (10 kelime)
Hikâyelerin dış

6-) Hikâyelerin asıl manalarının temsili bir araç oluşu, onları nasıl konumlandırır? (10 kelime)
Hakikatin kendisi

7-) Metne göre temsilin değişik biçimlerde kurulabilmesi neden problem değildir? (7 kelime)
Çünkü

8-) Hâl dilinin söz dili suretinde gösterilmesi ne tür bir pedagojik yöntemdir? (7 kelime)
Sessiz

9-) Parçada temsili hikâyelere yöneltilebilecek “hayalîlik” itirazına nasıl cevap verilmektedir? (14 kelime)
Esas doğruluk, kelimelerin

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsili-olusu - Set 4

1-) Bir ifadenin kinayeli sayılması için doğrudan manasının metindeki rolü nedir? (9 kelime)
Doğrudan mana,

2-) İşaret edilen mana doğruysa, dış görünüşteki lafzın durumu ne olursa olsun sonuç ne olur? (4 kelime)
Söz

3-) Verilen örnekte beden özelliği ile eşya arasında nasıl bir anlatım ilişkisi kurulmuştur? (11 kelime)
Kişinin fizikî

4-) Bu örnekte niçin eşyanın gerçekten bulunup bulunmaması belirleyici değildir? (14 kelime)
Çünkü amaç o

5-) Hikâyelerin sonundaki hakikatlerin “vakıya uygun” sayılması neyi gösterir? (10 kelime)
Temsili anlatımın

6-) Hikâyelerin görünen anlatım tarafı nasıl bir işleve sahiptir? (14 kelime)
O kısım, hakikati

7-) Metne göre hikâyelerin temsil oluşu, onların hangi öğretici yönünü öne çıkarır? (7 kelime)
Anlamı

8-) “Hâl dili”nin “söz dili”ne çevrilmesi ne demektir? (12 kelime)
Varlıkların duruşuyla anlattığı

9-) Parçada savunulan yöntemin dinî ve ahlâkî eğitim açısından faydası nedir? (11 kelime)
Hakikati bozmadan

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 5

1-) Belâgat açısından kinayeli söz ile doğrudan haber veren söz arasındaki temel fark nedir? (15 kelime)

Kinayeli sözde kelimeler

2-) Metinde verilen örnek, belâgat açısından neyi ispatlamak için kullanılmıştır? (15 kelime)
Bir sözün doğruluğunun

3-) Verilen misalde bir kimsenin niteliği nasıl dolaylı biçimde anlaşılmaktadır? (9 kelime)
Ona ait

4-) Metne göre bazı hikâyeler hangi edebî bölüm içinde değerlendirilmelidir? (4 kelime)
Kinayeli

5-) Bazı Sözlerdeki hikâyelerin bu açıklamaya dahil edilmesi neyi savunur? (10 kelime)
O hikâyelerin

6-) Buradan hareketle temsili hikâyelerin temel değeri nerede toplanır? (7 kelime)
Hakikati

7-) Temsilin anlatım biçiminin değişebilir olması hangi sonucu doğurur? (7 kelime)
Aynı

8-) Manevî şahsiyetin maddî kişi şeklinde gösterilmesi soyut düşünceye nasıl katkı sağlar? (8 kelime)
Soyut olanı

9-) Bu pasaj, temsil ile hakikat arasında nasıl bir ilişki kurmaktadır? (13 kelime)
Temsili, hakikatin yerine

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 6

1-) Metindeki açıklamaya göre kinayeli anlatımın kurulmasında temel unsur nedir? (9 kelime)
Sözün açık

2-) Bu iki mana düzeyinden hangisi yargının merkezindedir? (6 kelime)
Dolaylı

3-) Metindeki örnek niçin belâgat dersi bakımından öğreticidir? (11 kelime)
Çünkü görünürdeki

4-) Aynı örnekte eşyanın bulunması niçin tek başına yeterli görülmemiştir? (10 kelime)
Çünkü maksadın

5-) Bu hikâyelerin doğru ve vakiya uygun sayılması hangi yönlerine bakılarak yapılır? (6 kelime)
Sonunda

6-) Hikâyelerin görünürdeki kısmına “temsil” denmesi neyi ifade eder? (14 kelime)
O kısmın doğrudan

7-) Metne göre temsilin hakka zarar vermemesi hangi prensibe dayanır? (7 kelime)
Temsilin,

8-) Bu iki dönüştürmenin ortak amacı nedir? (10 kelime)
Soyut ve

9-) Bu pasajda temsile yapılan vurgu, okuyucudan nasıl bir tavır istemektedir? (11 kelime)
Zahirde takılı

CEVAP ANAHTARI

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set

1 - CEVAPLAR

1-) Belâgat ilminde bir söz hangi durumda kinayeli ifade sayılır?

Bir sözün doğrudan anlamı asıl maksat olmayıp başka bir manayı düşündürmeye yarıyorsa kinayeli ifade olur.

2-) Metne göre bir sözün doğru kabul edilmesi hangi şarta bağlanmıştır?

Kastedilen dolaylı mananın doğru olmasına bağlanmıştır.

3-) İşaret edilen mana yanlışsa, görünen lafız gerçek hayatta uygun olsa bile hüküm ne olur?

Yine söz yanlış sayılır.

4-) Bu örnekten, belâgatta “maksat” unsurunun önemine dair ne anlaşılır?

Hükmü belirleyen şey, kelimelerin yüzeyi değil, anlatımın niyet ettiği manadır.

5-) Hangi eserlerde geçen hikâyelerin bu kinaye türünden olduğu belirtilmektedir?

Bazı Sözlerde yer alan temsili hikâyelerin bu gruba girdiği ifade edilmektedir.

6-) Aslî mana için kullanılan “temsîlî araç” niteliği, okuyucuya nasıl bir bakış kazandırır?

Okuyucuya dış şekilden iç manaya geçme alışkanlığı kazandırır.

7-) Hikâyelerin ayrıntılarının farklı şekillerde kurulmuş olması neden hakikate zarar vermez?

Çünkü esas hedef olayların dış kalıbı değil, onların işaret ettiği manadır.

8-) Hâl dilinin söz dili şeklinde sunulması, özellikle hangi tür okuyucular için faydalıdır?

Derin manaları doğrudan kavramakta zorlanabilecek geniş okuyucu kitlesi için faydalıdır.

9-) Manevî bir şahsiyetin maddî bir kişi gibi gösterilmesi hangi öğretim yöntemine hizmet eder?

Soyut bir manayı somutlaştırarak zihinde daha açık hâle getirme yöntemine hizmet eder.

10-) Bölümden çıkarılabilecek ana ders nedir?

Dinî hakikatleri öğretirken temsil kullanmak meşrudur; yeter ki hedeflenen mana sahih ve doğru olsun.

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set

2 - CEVAPLAR

1-) Kinayeli anlatımda lafzın asıl anlamı hangi görevle kullanılır?

Başka bir manaya geçiş sağlayan bir vasıta olarak kullanılır.

2-) Metne göre kinayeli sözde niçin zahirî anlam tek başına ölçü olamaz?

Çünkü o anlam sadece düşünmeyi başka yöne sevk eden bir araçtır.

3-) Bir kişinin ilgili vasfı taşıması hâlinde, örnek cümledeki eşyalara ihtiyaç kalmamasının sebebi nedir?

Çünkü o eşya yalnızca işaret unsurudur; asıl ölçü kişide bulunması hedeflenen özelliktir.

4-) Misalde amaçlanan nitelik mevcutsa, dış unsurun eksikliği neden problem olmaz?

Çünkü asıl anlatılan, dış unsur değil o niteliktir.

5-) Bu hikâyelerin sonunda verilen hakikatler hakkında nasıl bir niteleme yapılmaktadır?

Onların sağlam, doğru ve vakıaya uygun olduğu belirtilmektedir.

6-) Hikâyelerin sonlarında yer alan hakikatler niçin merkezî konumdadır?

Çünkü temsillerin doğruluğu ve değeri oralarda toplanmaktadır.

7-) Metne göre hikâye biçiminde anlatımın doğruluğa zarar vermemesinin iki temel sebebi nedir?

Birincisi, asıl doğrunun işaret edilen manada olması; ikincisi de anlatımın temsil amaçlı kurulmasıdır.

8-) Hâl dilinin söz diline aktarılması, cansız veya soyut görünen manalara nasıl etki eder?

Onları konuşur ve anlaşılır hâle getirerek zihinde canlandırır.

9-) Bu pasajdan, dinî hakikatlerin öğretiminde nasıl bir yöntem çıktığı söylenebilir?

Hakikati bozmayacak şekilde temsil ve benzetmeden yararlanma yöntemi çıktığı söylenebilir.

10-) Metnin bütününden hareketle temsili hikâyelerin dinî anlatımdaki yeri nasıl özetlenir?

Onlar, sahih manaları halka kolay ulaştıran meşru ve faydalı anlatım vasıtalarıdır.

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set

3 - CEVAPLAR

1-) Metinde “kinaye”nin temel özelliği nasıl anlaşılmaktadır?

Söz, görünen anlamının ötesinde asıl hedeflenen başka bir manaya yönelmektedir.

2-) Kinayeli sözlerde neden zahirî anlam ikinci planda kalır?

Çünkü karar verdiren esas unsur, o anlamın götürdüğü gizli maksattır.

3-) Metindeki örnek, sözün görünüşü ile amacı arasındaki farkı nasıl göstermektedir?

Dışta bir eşya anlatılıyor gibi görünürken, gerçekte kişinin bir niteliği hedef alınmaktadır.

4-) Örnekteki anlatım, insana ne tür bir okuma dikkati kazandırır?

Lafzın arkasındaki amacı arama dikkati kazandırır.

5-) Metin, bazı hikâyelerin hakikatle ilişkisini nasıl kurmaktadır?

Hikâyelerin dış yapısından çok, götürdüğü sonuçtaki mana üzerinden ilişki kurmaktadır.

6-) Hikâyelerin asıl manalarının temsilî bir araç oluşu, onları nasıl konumlandırır?

Hakikatin kendisi değil, onu gösteren öğretici bir vasıta olarak konumlandırır.

7-) Metne göre temsilin değişik biçimlerde kurulabilmesi neden problem değildir?

Çünkü temsilin kıymeti ayrıntısında değil, ulaştırdığı hakikattedir.

8-) Hâl dilinin söz dili suretinde gösterilmesi ne tür bir pedagojik yöntemdir?

Sessiz hakikatleri konuşan örneklere çevirerek öğretme yöntemidir.

9-) Parçada temsili hikâyelere yöneltilebilecek “hayalîlik” itirazına nasıl cevap verilmektedir?

Esas doğruluk, kelimelerin dış kabuğunda değil, onların taşıdığı işaret manasında olduğu söylenerek cevap verilmektedir.

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set

4 - CEVAPLAR

1-) Bir ifadenin kinayeli sayılması için doğrudan manasının metindeki rolü nedir?

Doğrudan mana, asıl hedefe götüren yardımcı bir basamak rolündedir.

2-) İşaret edilen mana doğruysa, dış görünüşteki lafzın durumu ne olursa olsun sonuç ne olur?

Söz doğru kabul edilir.

3-) Verilen örnekte beden özelliği ile eşya arasında nasıl bir anlatım ilişkisi kurulmuştur?

Kişinin fizikî niteliği, ona bağlı bir eşya zikredilerek dolaylı biçimde anlatılmıştır.

4-) Bu örnekte niçin eşyanın gerçekten bulunup bulunmaması belirleyici değildir?

Çünkü amaç o eşyanın kendisini haber vermek değil, kişi hakkında dolaylı bir nitelik bildirmektir.

5-) Hikâyelerin sonundaki hakikatlerin “vakıya uygun” sayılması neyi gösterir?

Temsili anlatımın gerçeğe aykırı olmadığı, bilakis gerçeği işaret ettiği gösterilir.

6-) Hikâyelerin görünen anlatım tarafı nasıl bir işleve sahiptir?

O kısım, hakikati göstermeye yarayan bir temsil ve bakışı yaklaştıran bir araç vazifesi görür.

7-) Metne göre hikâyelerin temsil oluşu, onların hangi öğretici yönünü öne çıkarır?

Anlamı sadeleştirip yakınlaştıran öğretici yönünü öne çıkarır.

8-) “Hâl dili”nin “söz dili”ne çevrilmesi ne demektir?

Varlıkların duruşuyla anlattığı mana, insanlar daha iyi kavrasın diye konuşuyormuş gibi sunulmaktadır.

9-) Parçada savunulan yöntemin dinî ve ahlâkî eğitim açısından faydası nedir?

Hakikati bozmadan anlaşılır kıldığı için kalbe ve zihne daha kolay yerleştirir.

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set

5 - CEVAPLAR

- 1-) Belâgat açısından kinayeli söz ile doğrudan haber veren söz arasındaki temel fark nedir?
Kinayeli sözde kelimeler asıl hedefi dolaylı yoldan gösterir; doğrudan haberde ise maksat ilk mananın kendisidir.
- 2-) Metinde verilen örnek, belâgat açısından neyi ispatlamak için kullanılmıştır?
Bir sözün doğruluğunun bazen zahirî ifade değil, dolaylı hedeflenen mana üzerinden değerlendirildiğini göstermek için kullanılmıştır.
- 3-) Verilen misalde bir kimsenin niteliği nasıl dolaylı biçimde anlaşılmaktadır?
Ona ait gösterilen bir unsur üzerinden kişinin özelliği sezdirilmektedir.
- 4-) Metne göre bazı hikâyeler hangi edebî bölüm içinde değerlendirilmelidir?
Kinayeli anlatım çerçevesinde değerlendirilmelidir.
- 5-) Bazı Sözlerdeki hikâyelerin bu açıklamaya dahil edilmesi neyi savunur?
O hikâyelerin zahirine takılmadan işaret ettiği manaya bakılması gerektiğini savunur.
- 6-) Buradan hareketle temsili hikâyelerin temel değeri nerede toplanır?
Hakikati yaklaştırma ve zihne taşıma gücünde toplanır.
- 7-) Temsilin anlatım biçiminin değişebilir olması hangi sonucu doğurur?
Aynı hakikatin farklı örneklerle anlatılabileceği sonucunu doğurur.
- 8-) Manevî şahsiyetin maddî kişi şeklinde gösterilmesi soyut düşünceye nasıl katkı sağlar?
Soyut olanı canlandırır, anlaşılmasını ve hatırdaki tutulmasını kolaylaştırır.
- 9-) Bu pasaj, temsil ile hakikat arasında nasıl bir ilişki kurmaktadır?
Temsili, hakikatin yerine geçen bir kurgu değil, ona baktıran bir pencere olarak kurmaktadır.

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set

6 - CEVAPLAR

1-) Metindeki açıklamaya göre kinayeli anlatımın kurulmasında temel unsur nedir?

Sözün açık anlamının, başka bir manayı düşündürmek için kullanılmasıdır.

2-) Bu iki mana düzeyinden hangisi yargının merkezindedir?

Dolaylı olarak kastedilen mana yargının merkezindedir.

3-) Metindeki örnek niçin belâgat dersi bakımından öğreticidir?

Çünkü görünürdeki ifade ile gerçek maksat arasındaki farkı somut biçimde göstermektedir.

4-) Aynı örnekte eşyanın bulunması niçin tek başına yeterli görülmemiştir?

Çünkü maksadın gerçekleşmesi için kişinin hedeflenen özelliğe sahip olması gerekir.

5-) Bu hikâyelerin doğru ve vakıya uygun sayılması hangi yönlerine bakılarak yapılır?

Sonunda işaret ettikleri hakikatlere bakılarak yapılır.

6-) Hikâyelerin görünürdeki kısmına “temsil” denmesi neyi ifade eder?

O kısmın doğrudan tarihî veya maddî olay aktarımı değil, öğretici örnekleme olduğunu ifade eder.

7-) Metne göre temsilin hakka zarar vermemesi hangi prensibe dayanır?

Temsilin, doğru manayı açıklama amacıyla kullanılmasına dayanır.

8-) Bu iki dönüştürmenin ortak amacı nedir?

Soyut ve derin manaları geniş kitlelerin kolay kavrayacağı hâle getirmektir.

9-) Bu pasajda temsile yapılan vurgu, okuyucudan nasıl bir tavır istemektedir?

Zahirde takılı kalmayan, manaya nüfuz eden dikkatli bir okuma tavrı istemektedir.